

Primària
BambúLector

Guia de lectura adaptada
al model educatiu de les
competències i les directrius
de PIRLS.

Beatriz Arévalo

L'amic secret d'en Barney

Clive King

Nom

Centre

1 A partir del títol, *L'amic secret d'en Barney*, assenyala a quin tipus de novel·la creus que correspon:

☐ A una novel·la realista.

☐ A una novel·la fantàstica.

☐ A una novel·la de misteri.

2 Observa atentament la il·lustració de la coberta i descriu el que hi veus:

► Com és el lloc que s'hi representa?

► Quins personatges hi apareixen?

3 Què és un «amic secret»? Per quins motius pot ser secreta una amistat?

4 Com t'imagines el personatge d'en Barney? Edat, aspecte, personalitat... Pots utilitzar la informació de la contracoberta.

Ningú no creu en Barney quan assegura que ha conegut un noi de les caverne en un abocador que hi ha a prop de casa l'àvia, al comtat de Kent. Ni tan sols la seva germana Lou se'l pren seriosament. Però en Barney sap que el seu nou amic és ben real malgrat que prové d'una altra època, d'una època remota en la qual el simple fet de subsistir ja suposava una gran gesta. Acompanya en Barney i el seu amic troglodita en una sèrie d'aventures divertides i emocionants. Aprendre a fer foc, atraparà un parell de lladregots de pa sucats amb oli i assistirà a una festa de disfresses en la qual s'ha colat ni mes ni menys que un lleopard escapat d'un circ. Inoblidable!

1 Completa el text següent d'acord amb el que has llegit.

Un noi que es diu _____ cau per accident a l'interior d'una vella _____ . Allà dins coneix un personatge curiós i decideix dir-li _____ . Quan torna a casa de la seva _____ , la seva _____ Lou es pensa que en realitat l'amic d'en Barney no és real sinó _____ .

2 A quins membres de la família d'en Barney es fa al·lusió en aquest capítol? Encercla l'opció correcta.

àvia pare tia
mare germà
oncle germana avi

3 Busca el significat dels termes següents:

- ▶ Pedrera: _____
- ▶ Guix: _____
- ▶ Sílex: _____
- ▶ Abocador: _____

4 A en Barney el van advertir moltes vegades del perill que la guixera podia cedir, però ell no en fa cas. T'has trobat mai en una situació semblant? Has fet alguna cosa perillosa malgrat els advertiments dels altres? Per què creus que ho vas fer?

- 5 El personatge de l'Estic és força misteriós. Per què creus que viu sota terra d'una manera tan particular? Intenta donar una explicació a la seva situació.

- 6 L'Estic utilitza en la seva vida quotidiana objectes que ell mateix ha fabricat a partir d'altres objectes als quals dóna un ús diferent. Indica per a què li serveixen els objectes següents:

- ▶ Tetera: _____
- ▶ Tub d'aspiradora: _____
- ▶ Cordó de sabata: _____
- ▶ Bidó d'herbicida: _____

- 7 Com reaccionen la germana i l'àvia d'en Barney quan ell els explica la seva aventura?

- ▶ Què et sembla aquesta actitud?

1 Assenyala quin enunciat resumeix millor el que es narra en el segon capítol.

- ☐ En Barney torna a la guixera per veure l'Estic.
- ☐ En Barney s'enfada perquè la seva àvia i la seva germana no es creuen que l'Estic existeix.
- ☐ L'Estic treballa a casa seva.

2 Busca on es troba la ciutat de Sevenoaks.

3 Quant de temps passa entre els fets del primer capítol i els del segon?

- ☐ Unes hores.
- ☐ Un dia.
- ☐ Una setmana

4 Quin és el cognom d'en Barney i la seva germana?

5 Quins pensaments té en Barney respecte de l'Estic? Marca les respostes que et semblin correctes.

- ☐ En algun moment dubta que existeixi.
- ☐ L'espanta.
- ☐ No sap si li molestarà que el vagi a veure.
- ☐ Desconeix quins gustos té.

6 Per quin motiu dubta en Barney que l'aventura que ha viscut sigui real? Què és el que el convenç que l'Estic realment existeix?

7 Per a què utilitza l'Estic les llaunes que li porta en Barney?

- ☐ Per desar-hi coses.
- ☐ Per transportar guix.
- ☐ Per fer una xemeneia.
- ☐ Per fer una finestra.

8 Uneix el nom de cada personatge amb l'adjectiu que descriu millor el comportament que té al llarg del capítol.

Estic •	• comprensiva
Lou •	• hospitalari
Barney •	• generós
àvia •	• incrèdula

1 Numera els esdeveniments segons l'ordre en què passen al llibre:

- ☐ L'Estic busca una destral.
- ☐ En Barney i l'Estic aconsegueixen fer foc.
- ☐ En Barney decideix anar a veure l'Estic.

2 Quin és l'estat d'ànim de l'Estic en aquest capítol? Per què creus que se sent així?

3 Per què es posa malalt l'Estic? Quina solució li proposa en Barney?

4 Assenyala quins objectes ofereix en Barney a l'Estic:

- ☐ Llenya
- ☐ Una destral
- ☐ Llumins
- ☐ Un encenedor
- ☐ Pintura
- ☐ Una corda

5 En quin moment de l'any comença el capítol? Assenyala la resposta correcta.

- ☐ Al final de l'hivern.
- ☐ Al final de les vacances de Nadal.
- ☐ El dia de Nadal.
- ☐ Al principi de les vacances de Nadal.

6 Què són les pintures rupestres? En quina època es feien?

7 Basant-te en les coses que sabem de l'Estic –pinta escenes de caça a les parets, viu en una espècie de cova, va vestit amb pells, té traça per fer foc, fabrica eines de sílex...– qui creus que és en realitat aquest personatge?

- 1 La Lou va a la cacera de la guineu de North Kent. Busca informació sobre aquesta activitat. En què consisteix? En quins llocs es practica? Quins orígens té?

- 2 En Barney té problemes per aconseguir que l'Estic entengui el que vol dir. Com aconseguix finalment comunicar-li els seus propòsits?

- 3 L'Estic intenta caçar diversos animals. Quins?

► Et sembla que són animals comestibles? _____.

- 4 Explica el significat de la frase següent:

«El Flash, [el poni] que quan era jove feia honor al seu nom.»

► Significa que... _____

5 En què es diferencia la caça de la guineu del tipus de caça a què està acostumat l'Etic?

6 Per què l'Etic deixa escapar la guineu? Marca la resposta correcta.

- ☐ Perquè li fa pena.
- ☐ Perquè es distreu intentant caçar un cavall.
- ☐ Perquè considera que és una peça que després no es menja.

7 Què en penses, de la caça esportiva? Has anat a caçar alguna vegada?

8 En aquest capítol hi ha una evolució en el personatge de la Lou. Quin n'és el motiu?

1 Marca amb una creu els adjectius que defineixen millor els Snarget.

- ☐ Bruts
- ☐ Polits
- ☐ Rancuniosos
- ☐ Lleials
- ☐ Maldestres
- ☐ Perillosos

2 Quan en Barney vol saber el nom dels germans, ells li responen amb els noms de tres cèlebres personatges. Busca informació de cada un d'ells.

► El Solitari de la Praderia: _____

► Robin Hood: _____

► Guillem Tell: _____

3 En Barney pensa que l'Estic és molt intel·ligent per a algunes coses, però no per a unes altres. En quins moments demostra l'Estic la seva intel·ligència?

4 Saps què és un *cavernícola*? _____

► Coneixes altres paraules que porten el sufix *-cola*? _____

5 Busca el significat de les paraules següents:

▶ Divulgar: _____

▶ Tronats: _____

▶ Furtiu: _____

▶ Pampallugues: _____

▶ Solemnement: _____

6 Què significa l'expressió «no eren tan pintes com deien»?

7 Estàs d'acord amb aquesta frase?

«La violència no és pas la millor manera de resoldre les coses».

Sí ☐

No ☐

▶ Creus que l'ús de la violència pot estar justificat en algun cas? Argumenta la resposta.

- 1 Què et sembla l'explicació que en Barney dóna als homes que vénen a comprar plata? Creus que és prudent? Per què?

- 2 Indica si les afirmacions següents són certes (C) o falses (F).

	C	F
L'Estic aconsegueix detenir els lladres.		
En Barney porta la policia fins al tresor.		
La policia deté els lladres i recupera el tresor.		
Els lladres aconsegueixen fugir.		

- 3 En Barney demostra en aquest capítol que és força crèdul. Explica per què.

- 4 Paraules encadenades. Et proposem que, en parelles, a partir de la paraula *cullereta*, en busqueu una altra que comenci per l'última síl·laba d'aquesta, per exemple, *taca*, i després una altra, per exemple, *carota*, etc.

cullereta	taca	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

5 El capítol 6 es titula «Espellat i enterrat». A què o a qui es refereixen aquests adjectius?

_____.

6 Al final del capítol, tant l'Estic com en Barney estan contents. Explica què hi guanya cadascú amb l'aventura.

► Barney:

► Estic:

7 Al llarg de tota la novel·la, el narrador sap el que pensen els personatges, coneix els seus propòsits i els seus sentiments. Posa'n un exemple d'aquest capítol.

- 1 Quant temps passa entre els esdeveniments que es narren en el capítol 6 i els del començament del capítol 7?

- 2 La senyora Fawkham-Greene fa la sensació de ser una persona molt rica. Quins detalls del llibre permeten arribar a aquesta conclusió?

- 3 Encara que l'àvia no els dóna permís, la Lou i en Barney decideixen anar a la festa sense dir-ho. Què et sembla aquesta actitud?

- 4 L'àvia d'en Barney no vol que vagin a la festa. Assenyala'n el motiu.

- ☐ Els seus pares els han d'anar a buscar aviat.
- ☐ Encarregar les disfresses a Londres és car.
- ☐ Pensa que als nens moderns ja no els agraden les festes.
- ☐ Té poc temps per fer les disfresses.

5 Ordena les diferents parts de l'enunciat tot numerant-les de l'1 al 5.

- ☐ Li agradaven les festes quasi
- ☐ un cop començades,
- ☐ i trucar al timbre
- ☐ tant com a la Lou,
- ☐ però li feia vergonya anar fins a aquella porta enorme

6 L'Estic compta fent servir els dits, no coneix el nostre sistema numèric. D'on vénen els números que ara utilitzem?

► Quins sistemes per comptar s'utilitzaven en l'antiguitat?

7 Busca informació sobre els mamuts: com eren, de què s'alimentaven, quan van viure, etc.

- 1 L'àvia explica a l'Estic que la nit de Sant Joan és la més curta de l'any. A què és degut? Com s'anomena aquest fenomen?

- 2 Tria la resposta adequada entre les dues opcions que se't proposen:

► La gosseta dels germans es diu...

☐ Flash.

☐ Dinah.

► En Barney té...

☐ vuit anys.

☐ deu anys.

► El capítol es desenvolupa...

☐ al començament de l'estiu.

☐ al final de l'estiu.

► Els nois s'estranyen en veure el cérvol perquè...

☐ els cérvols no s'acosten tant als llocs habitats.

☐ no és un animal propi d'aquella zona.

- 3 Explica què significa l'expressió «folia de solstici d'estiu»:

4 Busca un antònim per a les paraules en negreta:

- Que **diferents** que es veien les coses a la claror de la lluna!
- Que _____ que es veien les coses a la claror de la lluna!
- El Flash **va disminuir** el pas.
- El Flash _____ el pas.
- Van tornar a la **fosc** de la fageda.
- Van tornar a la _____ de la fageda.
- Tots semblava que tenien els cabells negres i **despentinats**.
- Tots semblava que tenien els cabells negres i _____.

5 Com reacciona cada un dels germans quan s'adonen que no saben on són?

6 En el text s'esmenten diversos instruments primitius. Quins són?

7 On creus que són els dos germans? Quines dades et fan arribar a aquesta conclusió?

- 1 Resumeix amb les teves paraules els esdeveniments que es narren en aquest capítol.

- 2 Marca la resposta més adequada. La Lou dirigeix al cap de la tribu un discurs...

- ☐ en el qual expressa agraïment per la seva hospitalitat.
- ☐ en el qual barreja diversos elements sense sentit.
- ☐ en el qual demana que els ajudin a tornar a casa.

- 3 En el discurs de la Lou apareix un fragment d'una obra famosa del escriptor britànic més cèlebre de tots els temps sobre un polític romà molt conegut, i un altre d'un llibre també famós en el qual es narren les aventures d'una nena que es diu Alícia. Quines dues obres són? Qui en són els autors?

Obra	Autor

4 Què és un *menhir*?

► Coneixes altres tipus de monuments semblants?

5 En quant de temps es desenvolupen els fets que transcorren en la novel·la? Marca la resposta correcta.

► Pel que fa la durada, la major part de l'acció transcorre...

- ☐ al llarg d'un any, d'estiu a estiu.
- ☐ durant les vacances de Setmana Santa i d'estiu.
- ☐ els dies de Nadal.

6 Al final de la novel·la no s'explica clarament quin va ser el destí de l'Estic, sinó que es donen diferents possibilitats perquè sigui el lector qui decideixi. Com s'anomena aquest tipus de final? Marca la resposta correcta.

- ☐ Obert
- ☐ Tancat

1 Indica si les afirmacions següents són certes (C) o falses (F):

	C	F
La història comença durant les vacances de Nadal.		
En Barney parla a tothom de l'Estic, però ningú no se'l creu.		
Al final de la novel·la, l'Estic es queda amb la seva família i en Barney no el torna a veure.		
La primera persona que veu l'Estic a banda d'en Barney és la Lou.		
Els pares d'en Barney no apareixen en cap moment de la novel·la.		

2 Creus que el títol de l'obra és adequat? L'Estic és realment un amic secret?

3 Relaciona els elements entre les dues columnes per obtenir els diferents subtemes que estan presents en la novel·la.

Xoc	entre dues persones molt diferents.
Amistat	entre dues cultures i dues maneres de veure la vida.
Coexistència	de dos moments històrics.
Reciclatge	de diferents objectes.

4 Assenyala les característiques pròpies del gènere fantàstic que observes en la novel·la.

- ☐ Mescla d'elements reals amb altres fantàstics, com el viatge en el temps.
- ☐ Personatges i situacions completament realistes.
- ☐ Conviuen dues realitats, una de versemblant i una altra de fantàstica.
- ☐ Està ambientada en el futur.

- 5 Intenta elaborar un final alternatiu per a l'obra combinant elements realistes i fantàstics.

- 6 Prova de recordar un moment del llibre en el qual els personatges hagin donat mostres dels valors següents:

► Tolerància: _____

► Companyonia: _____

► Amistat: _____

- 7 Redacta un informe breu sobre la prehistòria, les principals etapes en què es divideix i els elements que caracteritzen cada una d'aquestes etapes.

FITXA DEL LLIBRE

Títol: _____

Autor: _____

Traductor: _____

Col·lecció: _____

Editorial: _____

PERSONATGES

- Quins són els personatges protagonistes?

TEMÀTICA

- Tria les dues paraules que resumeixen millor l'argument de l'obra:

☐

amistat

☐

caça

☐

cavernícola

☐

abocador

ARGUMENT

- Intenta explicar amb les teves paraules i en dues o tres línies l'argument de l'obra.

VALORACIÓ

- Quin moment de la novel·la és el que t'ha agradat més? Per què?
